

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

„Vrátka do kouzelného světa“

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Obecná charakteristika školy	6
2.1	Velikost školy.....	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné podmínky	8
3.2	Životospráva.....	11
3.3	Psychosociální podmínky	12
3.4	Organizace chodu.....	14
3.5	Řízení mateřské školy.....	15
3.6	Personální a pedagogické zajištění	16
3.7	Spoluúčast rodičů.....	17
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	18
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
3.11	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	20
4	Organizace vzdělávání	21
5	Charakteristika vzdělávacího programu	23
5.1	Zaměření školy	23
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	23
5.3	Metody a formy vzdělávání	23
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	24
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	25
6	Vzdělávací obsah.....	27
6.1	Integrované bloky	27
6.1.1	Pojď si s námi hrát.....	27
6.1.2	Barevná zahrada	29
6.1.3	Jak voní a chutná les	31
6.1.4	Kouzelný čas Vánoc.....	34
6.1.5	Brrr, to je zima	36
6.1.6	Masopustní veselí	38
6.1.7.	Voláme tě, sluníčko	40
6.1.8	Zvířátek je plný svět	42
6.1.9	Moje rodina.....	44
6.1.10	Chci poznávat svět	46

6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	48
6.3	Dílčí projekty a programy	48
7	System evaluace.....	49

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Vrátko do kouzelného světa

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola G. Frištenského, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: G. Frištenského 917, Litovel, 78401

KONTAKTY:

Bc. Petra Sajičová, ředitelka školy

585342702, 601391801

REDIZO: 600139069

IČO: 75026325

IZO: 107626659

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Petra Sajičová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Petra Sajičová, ředitelka školy

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Litovel

ADRESA ZŘIZOVATELE:

nám. Přemysla Otakara 778, Litovel

KONTAKTY:

starosta@mestolitovel.cz

Tel 585153133

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2023 - 31.8.2026

ČÍSLO JEDNACÍ: MS 93/2023

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 25. 8. 2023

.....
ředitel školy

Bc. Petra Sajičová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 118

Počet tříd: 5

Počet pracovníků: 10

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. školní asistenty, asistenty pedagoga).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

MŠ Frištenského - nachází se v klidném prostředí na konci slepé ulice, následně navazuje cyklostezka spojující Litovel a místní část Chořelice. Před budovou teče řeka Morava, nedaleko je les a pěkná příroda.

MŠ Čihadlo - sousedí s místní firmou Cimberly Clark. V blízkosti je místní rybník, Domov důchodců, dopravní a dětské hřiště.

MŠ Unčovice - mateřská škola je vzdálená 4 km od sídla MŠ Frištenského, je umístěna u místní Sokolovny v Unčovicích, vedle MŠ je obecní hřiště, kousek od budovy vede cyklostezka směrem na Litovel.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

MŠ Frištenského - je to přízemní podlouhlá budova, která nemá bezbariérový přístup. Jsou zde nová okna, opravená střecha. Před několika lety byla budova i zahrada částečně zničena tornádem. Dispozičně není dobře řešena, do zadní třídy je velmi špatný přístup (buď přes přední třídu nebo přes umývárnu dětí). Chybí zde kabinety pro uskladnění tělocvičného náčiní a didaktických pomůcek. Máme pouze jeden menší kabinet na výtvarné pomůcky. Škola má k dispozici jídelnu, šatnu pro personál, ředitelnu, kuchyňku (výdejnu jídla), 2 prostorné šatny, 2 třídy, společné umývárny pro děti a WC pro zaměstnance. Je zde sklep, rozlehlá půda, která by eventuálně zajistila rozšíření kapacity MŠ. Celkově by byla potřeba rekonstrukce a lepší uspořádání místností. Nyní již zřizovatel připravuje studii na rekonstrukci budovy právě s možností využití horních prostor a rozšíření kapacity MŠ o jednu třídu.

MŠ Čihadlo - budova byla účelově přestavěna z vily pro potřeby MŠ. Je to dvoupatrová budova, taktéž nemá bezbariérový přístup, rodiče s dětmi vcházejí k hlavním dveřím po schodech. V přízemí se nachází menší šatna, následuje malá šatna pro děti, menší umývárna pro děti, WC pro zaměstnance, pěkná velká kuchyňka (výdejna jídla) a podlouhlá třída rozdělená na pomyslné 2 části. Z chodby vedou schody a děti tudíž vycházejí na zahradu. V horním patře je třída stejné velikosti, malinká šatna pro děti a kancelář vedoucí učitelky. Budova má sklep, kam zaměstnanci ukládají některé pomůcky pro děti. Celkově není MŠ dispozičně dobře řešena.

MŠ Unčovice - vypadá velmi útulně, moderně, je zrekonstruovaná - nová okna, termofasáda. Rodiče musí vstupovat také po schodech, hlavní vstup je až v zadní části přes malinkou chodbičku, kde mají děti botník a následuje prostorná šatna pro děti. Bohužel ani zde není prostor vyřešen nejlépe, děti musí do třídy chodit přes umývárnu dětí - ta jsou také po rekonstrukci. Do třídy máme nové prosklené dveře. Třída je rozdělena na hrací a pracovní část. Je to přízemní budova, nachází se zde také kancelář vedoucí učitelky, malý kabinet na pomůcky, větší kabinet na pomůcky, kuchyňka (výdejna jídla), WC pro zaměstnance. V rohu herny je východ na zahradu a velká terasa, kterou chceme v budoucnu využít pro děti.

Dopravní dostupnost školy:

Většina dětí je z Litovle, ale máme také děti z místních částí a obcí, které nejsou pro děti spádové. Většinou rodiče vozí děti auty nebo využívají autobusové dopravy. Zastávky jsou přibližně 10 minut od MŠ, v Unčovicích jsou převážně místní děti, z okolních vesnic je rodiče vozí také auty.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

MŠ Frištenského - kapacita je 45 dětí, v menší třídě bývá zapsáno 21 dětí, ve větší 24 dětí. Dispozičně není budova dobře řešena, bylo by potřeba provést rekonstrukci. Šatny dětí jsou zbytečně velké, chybí kabinety na ukládání různých pomůcek. Také máme jídelnu, která je využívána, ale postupně přecházíme na svačiny do tříd (velké děti), do budoucna určitě i s obědy. Všude jsou staré podlahy, v první třídě je obložení, staré dřevěné dveře. Obě třídy mají tvar obdélníku.

MŠ Čihadlo - ani zde nejsou vhodné prostory, přestože je školka útulná a barevná. Šatny jsou velmi malé, taktéž umývárny, bohužel nelze dispozičně změnit. Do horní třídy chodí děti po schodech. V dolní třídě je kapacita 22, v horní třídě 23 dětí. Největším problémem je, že školka nemá výtah, kterým by se mohly posílat várnice do horní třídy, bohužel zde není ani prostor pro zřízení menší výdejny jídla, což znamená, že se všechny děti stravují v dolní třídě. V letních prázdninách proběhla rekonstrukce horní třídy - odstranění obložení, nová podlaha, nákup nových kobereců, vedoucí učitelka má komplet novou kancelář.

MŠ Unčovice - kapacita je 28 dětí, ale vzhledem k zajištění vhodných výchovně vzdělávacích potřeb je třída naplňována do počtu 25-26 dětí (zřizovatel uděluje výjimku). Příchod dětí do třídy vede přes umývárnu dětí.

Všechna pracoviště mají rozlehlé zahrady s různým využitím pro děti, jsou postupně obměňovány herní prvky. Vstupy do budov mají zabudovány kamerový systém, Unčovice mají navíc čipy pro rodiče.

MŠ Frištenského

Zadní třída - Berušky : obdélníkový tvar, vak na sezení či ležení, dětská knihovna, klavír, skříň na uložení pastelek, papírů, modelíny atd., stojan na výtvarné pomůcky, 2 stoly pro pedagogy, stojan s podsedáky, které jsou využívány i na cvičení, dětský stůl se sedačkou a křeslem, zabudovaná knihovna (zde jsou uložena i portfolia dětí). V rohu je skříň s lůžkovinami a vedle lehátka na sobě naskládaná (každé dítě má svou oddělenou přihrádku a je označeno jménem), ve třídě je únikový východ vedoucí na zahradu. Okny je pěkný výhled na školní zahradu.

Přední třída - Motýlci: obdélníkový tvar, je trochu větší než zadní třída, jsou zde starší děti. Pracovní část zabírá méně místa. Jedna stěna je obestavěna nábytkem s hračkami a pomůckami na výtvarný materiál, na protější stěně je stěna s televizí, tělocvičným náčiním a dalšími didaktickými pomůckami. Hned vedle v rohu je skříň s lůžkovinami a plastovými lehátky. Nábytek by bylo vhodné

vyměnit, nepůsobí příliš hezky a není ani praktický, stejně tak koberec. Děti mají pěkný koutek na hraní se sedačkou, kuchyňkou a malou knihovnou na knížky. Učitelky mají k dispozici 2 větší stolky, tiskárnu a kopírku. V zadní části je knihovna především po pedagogy upevněná na zdi.

MŠ Čihadlo

Dolní třída - Broučci: krásně barevná, útulná, rozdělena na dvě části zdí, jsou zde pěkné barevné skříňky na hračky a pomůcky, zadní prostor slouží na hry, ale i na odpočinek dětí. Ve třídě je barevný nábytek, kuchyňka pro děti, dětská knihovna s vakem na sezení, je zde nová skříň na výtvarné pomůcky, polička na ukládání portfólia dětí.

Horní třída - Včeličky : má stejný tvar, třída má také nový barevný nábytek, který postupně ještě dokoupíme. Třída je po kompletní rekonstrukci (srpen 2023) – nová podlaha, zrušeno dřevěné obležení podél stěn, výmalba s obrázky na zdech. V šatně je branka u schodiště, která zajišťuje bezpečnost dětí.

MŠ Unčovice

Školka působí velmi příjemně, útulně, poskytuje dětem příjemné prostředí. Z herny je přístup do velké zrekonstruované umývárny dětí. Hned u vstupu je malá chodbička s botníkem pro děti, následuje velká barevná šatna. Třída je rozdělena na 2 části (oddělena posuvnými dveřmi). Děti mají v rohu velmi pěkný kuchyňský koutek. V herně se nachází únikový východ na zahradu, kde je terasa doposud nevyužívána, ale v budoucnu chceme pořídit zastínění a nějaký nábytek. V srpnu 2023 instalace nových herních prvků na školní zahradu.

- všechna pracoviště postupně dovybavujeme dle finančních možností
- v posledním roce jsme se zaměřili na tělocvičné náčiní a náradí, polytechnické stavebnice a nadále budeme pokračovat také v enviromentální oblasti
- průběžně dokupujeme výtvarný materiál, nábytek
- hračky a pomůcky jsou umístěny v otevřených, ale i uzavřených skříňkách, děti na ně dosáhnou
- některé pomůcky na cvičení jsou k dispozici, děti si je samy mohou brát a cvičit s nimi
- hračky a pomůcky jsou bezpečné, pravidelně jsou kontrolovány
- všechny prostory jsou čisté, upravené
- v šatnách, chodbách i třídách máme nástěnky nebo sítě, kde pravidelně vystavujeme dětské práce
- prostory zdobí živé květiny

- máme také pěkné malby ve třídách, v jídelně

Všechna pracoviště mají upravené a rozlehlé zahrady, které nabízí dětem dostatek prostoru pro sportovní a jiné využití. Údržbu nám zajišťují Technické služby Litovel.

V roce 2022 se podařilo zrealizovat před dotace pořízení 11 herních prvků, které jsou celokovové kombinované s plasty, aby byla prodloužena jejich životnost (5 na Frištenského, 6 na Čihadle).

Všechny prostory v MŠ jsou pro děti bezpečné (krytky v zásuvkách, krytky na ostrých hranách stolu).

Ve třídách je teplo, světlo, používáme žaluzie v případě teplých slunečných dní, protože se teplota zvyšuje. Hodně větráme.

Nebezpečné čisticí prostředky mají provozní zaměstnanci mimo dosah dětí.

Na všech zahradách máme "Provozní řád hřiště", rodiče s dětmi je nesmí samostatně využívat.

Při pobytu dětí venku máme zajištěno, aby nikdo z dětí neopustil zahradu, je dodržována bezpečnost.

Vybavení zahrad:

Frištenského: pískoviště s pergolou, lanová lávka, houpací vajíčko, velká multifunkční sestava, lezecká 2 metrová sestava, 2 houpadla, malý kolotoč, prolézačka pes, kopec na bobování v zadní části, pavouk. Děti mají také uprostřed zahrady asfaltovou plochu, která je ideální na jízdu na koloběžce, odrážedle. Do podzimu 2023 chceme pro děti připravit různobarevné dráhy podněcující pohybové aktivity dětí. Zahradu zdobí velký hmyzí domeček. Za finanční podpory zřizovatele byl vybudován nový dřevěný altánek (venkovní učebna). Menší část je pro uskladnění hraček, tříkolek a dalšího zahradního vybavení.

Zrekonstruovali jsme staré dětské lavičky a stolky pro děti, děti mají 2 vyvýšené plastové záhony.

Plán do dalšího období: pergola na odkládání kol a koloběžek rodičů a dětí, vysázení ovocných stromů, přírodní zahrada.

Čihadlo : pískoviště, asfaltová zastřešená plocha (taktéž se plánují malby na zem), prolézačka lev, houpadlo, dvojhrazda, sestava na lezení, lanová síť, velká multifunkční sestava, dřevěné auto, lanová lávka, dřevěný domeček, kde mají děti stolek a lavice na sezení (mohou si zde kreslit, hrát stolní hry,..). Děti mají na zahradě 2 vyvýšené záhony, pár keřů s plody.

Unčovice: nejmenší zahrada, pískoviště (nad ním stromy zabezpečující stín), houpačka hnízdo, dřevěný domek, houpadlo kůň, dřevěné auto. Na zahradě je malý domek na odkládání zahradních hraček. 3 velké herní prvky musely být na jaře 2023 odstraněny, nevyhovovaly normám.

Děti mají 1 vyvýšený plastový záhon, kde pěstují bylinky. V srpnu instalace nových herních prvků - kladina, lanová lávka, sestava na lezení.

3.2 Životospráva

Stravu nám zajišťuje jídelna Studentů 91, Litovel. V době letních prázdnin využíváme jídelnu na ZŠ Vítězná Litovel.

Strava se přepravuje v nerezových tepelně izolovaných nádobách, je potřeb je přihřívána (na všech pracovištích je ohřívač).

Složení jídelního lístku je v kompetenci vedoucí školní jídelny, ředitelka školy sleduje plnění spotřebního koše.

Děti mají stravu plnohodnotnou, se spoustou ovoce a zeleniny. Nejsou do jídla nuceny a mají zajištěný pitný režim během celého dne (nosí si z domova každý den láhev s pitím do třídy).

Vedeme je k samostatnosti - mažou si pomazánky, přináší a odnáší si jídlo, starší děti jí příborem.

Zákonní zástupci děti dovádí v době od 6,15 hod do 8,15 hod., jak je stanoveno ve Školním řádu.

Denní rytmus je stanoven, časy v plánu denních aktivit jsou orientační, je pružný a reaguje na aktuální potřeby dětí.

Doba jídla je dodržována, stejně tak pobyt venku (dostatečně dlouhý - přihlížíme však k počasí, povětrnostním vlivům, atd...).

Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené.

S dětmi chodíme každý den na čerstvý vzduch. Okolí MŠ umožňuje dlouhé vycházky, je tam pěkná příroda.

Další pohyb mají děti na školní zahradě, které jsou rozlehlé. V odpoledních hodinách moc ven nechodíme, protože je problém s organizací (1 učitelka bez provozního zaměstnance), pobyt venku je ztížený. Rodiče se nemají možnost dostat do šaten předním vchodem.

Děti mají dostatek pohybu během dne, nabízíme různé formy cvičení, pohybových her a aktivit.

Ráno si mohou děti postavit např. překážkovou dráhu, ortopedický chodník či si zapůjčit pomůcku, kterou mají k dispozici ve třídě.

Děti mají pravidelné cvičení, před svačinou je většinou společné cvičení zaměřené na posilování, protahování atd...s prvky zdravotních cviků, některé třídy mají

1x týdně velké cvičení.

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku. Všechny děti si jdou po obědě lehnout, nespící děti mají následně náhradní klidové aktivity u stolečků, v koutku s knížkami. Děti nejsou v žádném případě ke spánku nuceny. Malé děti si mohou nosit plyšáka na spaní.

Každé dítě má svou peřinku, kterou ukládáme do podepsané přihrádky, mají i svou podepsanou postýlku (nebo matraci).

Spánek a odpočinek je v době od 12-14,10 hod. dle věku dítěte.

Učitelé se chovají podle zásad zdravého životního stylu, jsou vzorem pro děti.

Momentálně se pracuje na studii - rekonstrukce budovy Frištenského.

3.3 Psychosociální podmínky

V mateřské škole máme příjemné prostředí a klima, panuje zde klidná a rodinná atmosféra.

Chceme, aby se tu cítili všichni dobře, bezpečně a byli spokojení. Všechny děti mají rovnocenné postavení.

Provádíme prevenci patologických jevů a šikany formou pozorování, vyhodnocování vztahů ve třídě a mimo ni.

Nově příchozí děti mají možnost využít adaptačních dní, které jsou vždy před začátkem školního roku poslední týden v srpnu. Mohou pobýt s rodiči na zahradě nebo ve třídě a trochu se seznámit s prostředím a dětmi.

S rodiči v červnu na třídních schůzkách řešíme pozvolný nástup dětí, doporučujeme raději postupnou adaptaci - např. první týden chodí po obědě, atd.

Respektujeme individuální a vývojové potřeby dětí.

Hledáme vhodné metody k tomu, aby bylo dítě rozvíjeno efektivně a přirozeným způsobem.

Děti nestresujeme, nezatěžujeme, zachováváme klidný přístup.

K dětem přistupujeme citlivě, zachováváme mlčenlivost, v případě potřeby řešíme situace s rodiči.

Jsme jim pomocníkem, rádčem, kamarádem.

Nepoužíváme hrubá slova, chválíme, motivujeme, povzbuzujeme je.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.

Projevy nerovností jsou zcela nepřijatelné.

U dětí pěstujeme smysl pro povinnost, jsou vedeny k samostatnosti (hygiena, sebeobsluha, stolování), odpovědnosti, aktivně se podílejí na plánování činností.

Ve třídě si na začátku školního roku vytváříme společná pravidla - každá třída má svoje vlastní. Podílí se na nich všechny děti i paní učitelky. Pravidla jsou jasně viditelná, děti je mají po celý rok ve třídě (forma obrázku, piktogramu) a během roku se mohou doplňovat.

Děti mají nastavený režim dne - každé pracoviště má své, které odpovídá možnostem, organizaci.

Osobní svoboda dětí je vyvážená - respektujeme je, ale pravidla třídy jsou jasně daná.

Dětem se dostává pravidelných pokynů a instrukcí, vedeme je k vzájemnému soužití.

Děti nejsou zbytečně organizovány, není podporováno nezdravé soutěžení mezi dětmi.

Pedagogický styl je respektující, empatický, vstřícný.

Uplatňujeme pedagogický styl, který podporuje samostatné rozhodování u dětí.

Děti mají možnost spolupodílet se na plánování aktivit a činností, vzdělávací nabídka je přiměřená věku a možnostem, není náročná.

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům, mluví spisovně.

Děti jsou dostatečně chváleny ve svých výkonech, chování, jsou přirozeně a vhodně motivovány.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi pěstujeme vzájemnou důvěru, toleranci, příjemnou a vhodnou komunikaci.

Pomáháme si, vedeme děti k zásadám slušného chování, aby dokázaly pomoci kamarádovi ve třídě, braly na sebe ohled, chovaly se k sobě hezky.

V rámci prevence šikany a jiných nevhodných sociálně patologických jevů máme vypracovaný Minimální preventivní program, kterým se řídíme.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na momentální potřeby a zájmy dětí.

Děti mají možnost volby, mají možnost činnost dokončit, pokud to zrovna neumožňuje situace, dokončí později.

Pohybové aktivity jsou pro nás nesmírně důležité, postupně jsme jednotlivé MŠ dovybavili cvičebním náčiním.

Děti mají pravidelně pohybové aktivity v různých formách - ranní individuální cvičení (samy si vyberou), společné pohybové hry a cvičení, zdravotní cviky, pohyb na školní zahradě, atd...

Pedagogové poskytují dětem vzdělávání po celý den.

Děti mají ve třídách příjemné prostředí, je postupně dokupován nábytek a pomůcky pro děti.

Nacházejí zde klid, bezpečí, ale také soukromí (do něčeho je nenutíme).

Děti mají dostatek prostoru pro svoji hru, činnost, netlačíme na ně, mají možnost si dle svého aktivitu dokončit.

Děti vedeme k tomu, aby se samy dokázaly rozhodnout, podněcujeme je k experimentování, zkoumání.

Pracují svým tempem, přistupujeme k nim individuálně.

V poslední době přistupujeme více k individuálním a skupinovým aktivitám, frontální činnosti zařazujeme v menším množství.

Dětem mají v případě potřeby osobní soukromí na toaletě (některé to přímo vyžadují), WC je odděleno přepážkami.

Ve třídě se mohou uchýlit někde do koutku, do aktivit je v žádném případě nenutíme, necháváme volnost na spontánní nebo nepřímo řízenou činnost.

Plánování práce s dětmi vychází z jejich potřeb, zájmů, věku dětí, momentální situace. Reagujeme na jejich potřeby.

Plán práce lze změnit, přizpůsobit dětem.

Pedagogové si připravují pomůcky pro děti předem, vytváří se také své vlastní (hojně využíváno námětů z webových stránek) a laminovacího stroje.

Prostředí je bezpečné, máme dostatek materiálního vybavení pro práci s dětmi a postupně dle financí pomůcky a hračky pro děti dokupujeme.

Počty dětí nejsou překračovány, držíme se kapacity stanoveném ve školském rejstříku. MŠ Unčovice má většinou udělenou výjimku (počet dětí 26).

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola má celkem 3 pracoviště. Na Frištenského je sídlo ředitelství, v MŠ Čihadlo a MŠ Unčovice jsou vedením pověřeny vedoucí učitelky, které zajišťují plynulý chod provozu. Pravomoci a rozsah zodpovědnosti mají vedoucí učitelky jasně stanoveny v pracovní náplni, stejně tak všechny učitelky. Každý rok ředitelka stanoví zaměstnancům také další úkoly, které souvisí s nepřímou prací.

Je utvořen funkční systém předávání informací pro všechny zaměstnance. Máme společný e-mail, jsou zasílány aktuální informace, zápisy z porad, náměty na činnost, atd.

Ředitelka školy zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, radí se s nimi, poskytuje jim prostor pro vyjádření, doplnění dokumentů, atd.

Pedagogové spolupracují při plánování akcí školy, vytváření vzdělávacích programů, jednotlivých témat.

Ředitelka vyhodnocuje práci a přístup zaměstnanců, všechny pozitivně motivuje, podporuje vzájemnou spolupráci.

Všichni mají prostor pro konání vzájemných hospitací a výměně zkušeností.

Pedagogové pracují jako tým, vzájemně si pomáhají, radí si, vyměňují si zkušenosti, materiály. Ke spolupráci zvou také rodiče, pořádáme tematické dílny pro rodiče a další akce. Rodiče nám poskytují zpětnou vazbu především formou dotazníkového šetření.

Každý rok hodnotíme naši práci, v dalším období vycházíme z těchto výsledků. Snažíme se o kvalitnější hodnocení ve všech oblastech.

Ředitel školy ve spolupráci s ostatními pedagogy vytváří školní vzdělávací program, tento má platnost od 1.9.2023. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky, oblasti, jsou jasně daná pravidla - četnost, co se hodnotí, kdy se to hodnotí.

Z výsledku vyvozujeme závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje po celý rok se zřizovatelem a dalšími organizacemi - DDM Litovel, Městský klub Litovel, SPC a PPP Olomouc (Litovel), ZŠ Jungmannova a ZŠ Vítězná Litovel, MŠ Gemerská a MŠ Svatojánek Litovel, Osadní výbor Unčovice.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogové splňují kvalifikační předpoklady. Pracuje zde 11 učitelek včetně ředitelky školy. Využíváme Šablon - školní asistent na zkrácený úvazek, v případě zařazení dítěte se SVP také asistentů pedagoga.

Na jednotlivých pracovištích funguje pedagogický sbor na základě jasně stanovených dohodnutých pravidlech.

Ředitelka školy vždy na začátku školního roku vytvoří "Plán dalšího vzdělávání", kdy přihlíží k potřebám školy a finančním možnostem. Pedagogové se sebevzdělávají, přistupují k tomu většinou aktivně. V dalším období chceme využívat více z nabídek seminářů a webinářů.

Ředitelka školy podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí pedagogů včetně své osoby. Vytváří podmínky pro jejich systematické vzdělávání.

Provozní pracovníci mají jasně vymezeny své kompetenci v pracovní náplni a v žádném případě nezasahují do práce a kompetencí pedagogů.

Pedagogové mají služby naplánovány tak, aby byl zajištěn bezproblémový chod ve třídách. V jedné třídě je využito zkráceného úvazku, aby byla zajištěna bezpečnost dětí na vycházce (třída, kde má zkrácené hodiny ředitelka školy).

Dle podmínek a možností je zajištěno překrývání pedagogů alespoň na nějakou dobu (částečně přímá činnost, pobyt venku, oběd a ukládání dětí ke spánku).

Zaměstnanci se chovají a jednají profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřeby je dobře zajištěna. Spolupracujeme s odborníky, při plánování činností vycházíme z Individuálního plánu dítěte nebo Plánu pedagogické podpory. Metody, formy, cíle atd, jsou nastaveny dle doporučení z SPC nebo PPP.

Pracovníci v případě potřeby dojíždí do mateřské školy a společně se domlouváme na dalším postupu ve vzdělávání těchto dětí.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění a především ochota spolupracovat.

Všem jde o dobré vzájemné vztahy. Jsou informováni o dění v MŠ, o prospívání dítěte.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby dětí, snaží se vyhovět rodičům (pokud to okolnosti dovolují), domlouvají se společně na dalším postupu.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ. Mohou se spolupodílet na plánování aktivit, v rámci svého zaměstnání mohou zorganizovat besedu pro děti, účastnit se školních výletů (Unčovice). Rodiče pomáhají při organizování různých akcí.

Pedagogové pravidelně informují o prospěchu a výsledcích vzdělávání dětí, rodiče mají možnost využívat konzultace po dohodě s pedagogy.

Jsou pravidelně informováni o dění, chování svých dětí, výsledcích vzdělávání (nabízíme rodičovský report z diagnostiky IsoPhi).

Obě strany se domlouvají na případném dalším postupu při výchově a vzdělávání dětí. Vzniklé problémy se snažíme řešit okamžitě.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, nevynášejí důvěrné informace o dětech a jejich rodinách. Nezasahují do soukromí a života rodiny.

Mateřská škola spolupracuje s rodinou v rámci výchovy dítěte, nabízí poradenský servis, v případě potřeby škola doporučuje vyšetření u odborníků.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Ani jedno pracoviště nemá bezbariérový přístup, vstup je po schodišti. Prostředí je však bezpečné, je zvýšený dohled nad dětmi, využíváme pomoci asistentů pedagoga.

Mateřská škola využívá pomůcky vhodné pro tyto děti, jsou postupně dokupovány (využíváme doporučení SPC nebo PPP).

Speciální péče o děti vychází z potřeb a postižení dítěte, stanoveného stupně podpůrných opatření. Metody, formy práce vychází z IVP nebo PLPP.

Průběžně vyhodnocujeme průběh a výsledky vzdělávání, využíváme zpětné vazby.

K dětem přistupujeme individuálně, dle jeho věku, omezení, možnostem, atd.

Škola aktivně spolupracuje s rodiči dětí, školským poradenským zařízením popřípadě dalšími odborníky (pediatr, logoped, atd.)

Pracovníci ŠPZ pomáhají při vytváření IVP, poskytují poradenskou a odbornou pomoc.

Při vytváření plánu práce pro děti spolupracujeme také s rodiči dítěte.

V souladu s právními předpisy snižujeme počet dětí v dané třídě.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení využíváme pomoc asistentů pedagoga (dle stanoveného úvazku). Asistent pedagoga má jasně dané pravomoci v náplni práce, v případě nepřítomnosti integrovaného dítěte pomáhá s ostatními dětmi na základě pokynů pedagoga ve třídě. Ten se také podílí na tvorbě IVP nebo PLPP. Úzce spolupracuje s rodinou dítěte, účastní se konzultací s rodiči za přítomnosti třídního pedagoga. Využíváme částečně pomoc školního asistenta. Komunikace s dítětem probíhá ve vhodném komunikačním systému.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Dle svých možností vytváříme prostor pro rozvoj dětí mimořádně nadaných, využíváme pomůcek např. výtvarných, hudebních, matematických,...

Škola má dostatek pomůcek, pomocí kterých lze dítě dále rozvíjet.

Vzdělávání dětí probíhá individuálně, děti mají prostor pro svůj rozvoj. Mohou být zapojeny do různých soutěží.

Nadané děti mají prostor pro rozvíjení svého nadání, mohou si pracovat delší dobu, samostatně u stolečku, atd. Činnosti jsou složitější.

Pokud má škola ve třídě nadané dítě, pedagog přizpůsobuje své plány, metody, formy. Nabízí činnosti, které podporují zvědavost, klade otázky, podněcuje dítě k vlastnímu vyjádření, sebehodnocení, podporuje experimenty, pokusy.

Škola spolupracuje s odborníky, dalšími organizacemi (zájmové organizace, vzdělávací instituce).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše škola přijímá děti až od 3 let. V případě přijetí dítěte mladšího přizpůsobí podmínky ke vzdělávání.

Hračky a pomůcky jsou bezpečné, vhodné pro dvouleté děti. Jsou zdravotně nezávadné.

Prostředí je bezpečné, stoly mají kryty, zásuvky také. Personál pravidelně kontroluje vhodnost hraček a pomůcek a děti mají k dispozici pouze tyto vhodné věci. Nevhodné hračky jsou umístěny výše, aby se k nim malé děti nedostaly.

Prostředí je vhodné, věci uspořádané tak, aby měly děti dostatek prostoru pro volný pohyb.

Škola má k dispozici sprchu, nočník. V případě potřeby se dohodneme s rodiči na zajištění plen, vlhčených ubrousků, podložky na lehátko.

Skříňka v šatně je dostatečně velká, aby se tam vešly všechny náhradní věci (pokud by nestačila, škola po dohodě s rodiči zajistí jiné vhodné místo pro uložení).

Režim dne je takový, aby vyhovoval dvouletým dětem. Převažují spontánní aktivity, děti mají dostatek času na hru, stravování, odpočinek, sebeobsluhu, atd. Na děti není vyvíjen časový nátlak.

Adaptace je v souladu s potřebami dětí, spolupracujeme s rodiči, domlouváme se na dalším postupu.

Dvouleté děti se mohou nosit do tříd svou oblíbenou hračku z domova nebo např. plyšáka na spaní, plenu, deku do postýlky, aby se cítilo bezpečněji.

Formy vzdělávání jsou převážně individuální nebo skupinové, třída je v menším počtu dětí (pokud kapacita umožněna).

Pedagogové přistupují k dětem individuálně, uplatňují klidný a laskavý přístup, dítě je pozitivně přijímáno.

MŠ aktivně podněcuje pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a vzájemné spolupráci mezi pedagogem a rodiči dítěte.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Na jednotlivých pracovištích máme děti s odlišným mateřským jazykem.

K dětem je přistupováno individuálně, učitelky podporují různými metodami osvojení českého jazyka.

Poskytujeme jazykovou přípravu v rámci možností dítěte, využíváme nejrůznějších pomůcek i odkazů na webových stránkách (doporučení MŠMT, atd).

Pro práci s dítětem využíváme školního asistenta či asistenta pedagoga.

Dle vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, škola vytváří skupinu alespoň 4 dětí s odlišným mateřským jazykem.

Pedagog si ve třídě vytváří svůj plán pro rozvoj dítěte, spolupracuje s druhým pedagogem na třídě, také s rodiči dítěte.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Máme celkem 5 tříd na 3 pracovištích. Přijímáme děti zpravidla od 3 let věku.

Převažují děti ze spádových oblastí (cca 90%)

Třídy jsou slučovány v okrajových částech dne (ráno a odpoledne).

Provoz kmenových tříd je od 6,15 - 16,15 hod, na Frištenského je malá třída od 7,15 - 15 hod. a na Čihadle horní třída od 7,00 - 15,30 hod.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy máme rozděleny podle věku, pouze v Unčovicích je jednotřídní MŠ s věkově smíšenými dětmi.

Sourozenci mají možnost být spolu v okrajových částech dne nebo také při pobytu venku a společných akcích. Předškolní děti máme vždy pohromadě v jedné třídě.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Ředitelka nastavila pracovní dobu tak, aby došlo alespoň částečně k překryvu dvou pedagogů - přímá pedagogická činnost, pobyt venku, oběd.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí jsou každým rokem aktualizována a je s nimi seznámen i zřizovatel.

Přednostně jsou přijímány děti předškolního věku a následně pak děti od 3. roku věku a děti starší ze spádových oblastí.

V případě volné kapacity přijímáme i děti mimo spádovou oblast.

Děti 2 leté máme pouze vyjimečně, nástup do MŠ vždy dohodneme s rodiči.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Rodiče mají možnost využít formu individuálního vzdělávání.

Je třeba podat písemnou žádost ze strany zákonných zástupců s odůvodněním.

Pravidla máme stanovena ve Školním řádu MŠ.

1x ročně je třeba provést „přezkoušení dítěte“ v jednotlivých oblastech a doporučit rodičům postup, jak dítě dále vzdělávat, aby bylo co nejlépe připraveno na školu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Škola je zaměřena na environmentální a polytechnické vzdělávání (vzhledem k tomu, že objekty se nachází v pěkném prostředí, kde je příroda, rybník, cyklostezky, parky, atd...)

Naším cílem je vytvořit pro děti příjemné prostředí jak v MŠ, tak i na školních zahradách.

V případě možností využijeme projektů na vybudování přírodních zahrad nebo koupi herních prvků pro děti.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Dítě je samostatné, zvládá hygienické a sebeobslužné návyky.

Dítě se cítí v MŠ bezpečně a spokojeně.

Dítě je v rámci svých možností dobře připraveno na přechod do základní školy.

Dítě je vedeno k ohleduplnosti a toleranci vůči druhému jedinci.

Škola uplatňuje moderní metody vzdělávání - individualizace, polytechnická a environmentální výchova.

Škola má za cíl vytvářet modernější, příjemné a esteticky vkusné prostředí pro děti a zaměstnance (obnova nábytku, vybavení, pomůcek)

Rozvoj školních zahrad a celkového prostředí MŠ.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání je vázáno k individuálním možnostem a schopnostem dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních.

Vzdělávací působení pedagoga vychází z diagnostiky dítěte.

Upřednostňujeme formy vzdělávání především individuální a skupinové, frontální jsou pouze v menší míře.

Didaktický styl je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

Metody vzdělávání:

Na děti jsou kladeny přiměřené cíle, respektujeme věk, možnosti a schopnosti dětí, momentální psychické rozpoložení.

Do aktivit děti v žádném případě nenutíme.

Děti mají prostor pro spontánní hru, výběr činností.

Hlavním vzdělávacím prostředkem je hra.

Podporujeme prožitkové, kooperativní a sociální učení, přirozenou nápodobu.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Dle potřeb škola vytváří Plán pedagogické podpory.

Vycházíme z informací o dítěti, pozorování a diagnostiky (v případě PO 1.stupně).

U dalších stupňů PO sestavujeme PLPP na základě doporučení školského poradenského zařízení či jiného odborníka.

Tento plán je průběžně vyhodnocován a jsou s ním také seznámeni rodiče dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán vytváří třídní učitelky na třídě spolu s asistentem pedagoga.

Dokument je podrobně rozpracován do jednotlivých částí, vychází z doporučení školského poradenského zařízení či jiných odborníků, je také průběžně doplňován a na konci roku proběhne vyhodnocení, které je zasláno do PPP nebo SPC.

Po celou dobu probíhá komunikace s rodiči dítěte.

Škola využívá různých podpůrných opatření, pořizuje kompenzační pomůcky pro dané dítě.

Jsou vytvářeny optimální podmínky pro rozvoj dítěte a je důležitá spolupráce s rodiči.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Škola spolupracuje s odborníky.

Je možno využít také místních organizací - Domu dětí a mládeže v Litovli, kde je možnost nejrůznějších kroužků.

V případě dětí nadaných spolupracujeme s rodiči dítěte, jsou mu nabízeny aktivity pro rozvoj potřebné oblasti. Dítě má individuální přístup.

Lze využít zapojení do různých soutěží, např. výtvarných či jiných.

Zodpovědné osoby:

Za vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami či dětmi nadanými zodpovídá ředitel školy.

Vytvoření a hodnocení PLPP nebo IVP je v kompetenci třídních učitelů ve spolupráci s asistenty pedagoga.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Hračky a pomůcky jsou zcela nezávadné a bezpečné pro malé děti.

Nábytek odpovídá věku, na zahradě mohou využívat pouze vhodné herní prvky.

V umývárně je k dispozici sprcha, nočník, a schůdek u umyvadla.

MŠ v případě potřeby dohodne s rodiči zajištění plen, vlhčených ubrousků a dostatek náhradního oblečení ve skřínce.

Denní aktivita je upravena dle potřeb dětí - mají více času na stravování a spánek.

Je zajištěn pitný režim během celého dne, mladší děti jsou zařazeny do skupiny strážníků 3-6 let.

Děti mají dostatek času na adaptaci v MŠ, mohou si z domu přinést plyšáka nebo oblíbenou hračku.

Převažují spontánní činnosti, děti mají jasná a jednoduchá pravidla ve třídě v podobě obrázků.

Děti jsou zařazeny mezi dětmi 3-4 letými.

Průběžně sledujeme pokroky dětí, provádíme záznamy o jejich vývoji a důležitá je spolupráce s rodinou.

Při pobytu venku je zajištěn dozor, taktéž při akcích mimo školy, ale vždy je třeba konzultovat výlet a akci školy s rodiči (zda dítě zvládne).

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Pojd' si s námi hrát

Název integrovaného bloku	Pojd' si s námi hrát
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Adaptace dětí v MŠ, poznávání nového prostředí, personálu, ostatních dětí ve třídě. Postupně zvládnout odloučení do rodiny. Uplatňování základních hygienických a sebeobslužných návyků. Společné vytvoření pravidel třídy.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Mateřská školy, značky, kamarádi, prostory MŠ a její okolí, pravidla třídy, domov, rodina, hračky, děti, paní učitelky, maminka.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	získání relativní citové samostatnosti	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	
<p>spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>
<p>dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p>	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>

6.1.2 Barevná zahrada

Název integrovaného bloku	Barevná zahrada
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Rozvoj elementárních znalostí a poznatků o ovoci, zelenině, plodech podzimu, podzimní přírodě. Rozeznávat chutě, barvy, tvary, vůně, rozvoj všech smyslů. Uvědomování si změn a koloběhu přírody. Uplatňování zásad zdravého životního stylu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Ovoce, zelenina, zahrada, plody podzimu, ježci, barvy, listí, stromy, smysly, počasí, draci, roční doby.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a užívání všech smyslů	
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj a užívání všech smyslů	
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj a užívání všech smyslů	

6.1.3 Jak voní a chutná les

Název integrovaného bloku	Jak voní a chutná les
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Mít povědomí o významu lesa pro člověka, rozvoj znalostí o lesních zvířatech. Vážít si přírody, která nás obklopuje. Uplatňování zásad zdravého životního stylu, dbát o své zdraví. Rozvoj užívání všech smyslů. Vážít si práce lidí, uvědomování si změn ve svém okolí. Láska k živé i neživé přírodě.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Les, lesní zvířata, pole, louky, stromy, hříby, ochrana přírody, živá a neživá příroda, voda, třídění odpadu, bezpečnost v lese, rozdělávání ohně.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj a užívání všech smyslů	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede	rozvoj a užívání všech smyslů	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p> <p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	

6.1.4 Kouzelný čas Vánoc

Název integrovaného bloku	Kouzelný čas Vánoc
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prožívat radostné předvánoční chvíle v MŠ. Společně si vyzdobit třídy a prostory MŠ. Seznámit se s tradicemi a vánočními zvyky. Upevňování citových vztahu k rodině, přátelům, kamarádům.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Mikuláš, čert a anděl, pohádky, knihy, Vánoce, zvyky a tradice, zimní počasí, dárky, advent, smysly, vánoční dárky, zimní oblečení, zvířátka v zimě.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) zachovávat správné držení těla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

6.1.5 Brrr, to je zima

Název integrovaného bloku	Brrr, to je zima
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prohlubovat znalosti o světě zvířat v zimě. Vnímat změny počasí, uvědomovat si tyto změny. Seznámit děti s nástrahami zimy, aby chránily bezpečí své i druhých. Přirozeně vnímat koloběh přírody. Seznámen se zimními sporty. Orientovat se s tělním schématu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Zima, počasí, led, zimní hry a sporty, sníh, led, pokusy se sněhem a ledem, sněhulák, nemoci a zdraví, úrazy, moje tělo, zimní oblečení, zvířata v zimě.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	uvědomění si vlastního těla	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>		<p>těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>
<p>rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
<p>se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim</p>	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
<p>chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</p>	<p>vytváření základů pro práci s informacemi</p> <p>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</p>	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>

6.1.6 Masopustní veselí

Název integrovaného bloku	Masopustní veselí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Tradice a zvyky - Masopust, Velikonoce. Upevnění citových vztahů k rodině. Dětem připravit příjemné chvíle v MŠ - slavnosti, soutěže, průvod masek, atd...
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Masopust, masky, tradice a zvyky, Velikonoce, potraviny, barvy, pokusy, nástroje, průvod vesnicí, karneval v MŠ, jarmark.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		spolupracovat s ostatními
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova

6.1.7 Voláme tě, sluníčko

Název integrovaného bloku	Voláme tě, sluníčko
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vítání jara, sluníčka. Uvědomování si změn v přírodě. Prohloubení citových vztahů ke zvířatům, hmyzu. Prohloubení znalostí o zvířatech a jejich mláďatech. Péče o zahradu MŠ. Seznámení s jarními svátky, tradicemi, Velikonocemi.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Jaro, slunce, teplo, počasí, jarní hry a sporty, velikonoce, květiny, barvy, příroda živá a neživá, koloběh přírody, vody, roční období

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.1.8 Zvířátek je plný svět

Název integrovaného bloku	Zvířátek je plný svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Mít základní znalosti o zvířatech volně žijících, domácích, ze ZOO, atd... Seznámit děti s pojmem veterinář, péčí o zvířata. Připravit pro děti vycházky do okolí s návštěvou zvířátek - rybník, koně, beseda o zvířatech... Vést děti k tomu, aby si vážily práce lidí, kteří se starají a pomáhají zvířatům. Uvědomovat si, že zvíře může být nebezpečné, chránit si své zdraví.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Zvířata - domácí, volně žijící, hospodářská, ze ZOO, mláďata, veterinář, povolání, bezpečnost, příroda, obchody, výlety.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj společenského i estetického vkusu	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	

6.1.9 Moje rodina

Název integrovaného bloku	Moje rodina
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Mít povědomí o různých povoláních, významu práce. Prohlubovat citové vztahy k rodině, sourozencům. Připravit pro maminku (a ostatní členy rodiny) vystoupení, slavnost, dílny. Vážít si jeden druhého. Mít povědomí o lidech různých národností a barvy pleti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Rodina, sourozenci, dům, domov, láska, domácí práce, povolání, výlety, dílny, vystoupení pro maminku, cesta do školky (bezpečnost), dopravní prostředky, nemocnice (narození dítěte)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj schopnosti sebeovládání	
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost,	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky		postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

6.1.10 Chci poznávat svět

Název integrovaného bloku	Chci poznávat svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Rozvíjení elementárních poznatků o světě lidí, různých národností a kultur. Seznámit děti s jinými světovými jazyky. Přirozenou formou děti seznámit se světem světadílů, jinými a odlišnými zeměmi. Barvy pleti, vlastnosti lidí, odlišnosti. Svět v dnešní době - možnosti cestování, práce, komunikace, počítače, ... Loučení s mateřskou školou.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Země, světadíly, státy, jazyky, dovolená, rozdílné rasy, barvy pleti, vlastnosti lidí, bezpečnost, povolání, dopravní prostředky, technika.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) poznat napsané své jméno
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	poznávání jiných kultur	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program má každá třída dle své potřeby - pedagogové se domlouvají společně.

K dispozici je seznam dětí s potřebnými údaji a kontakty na rodiče.

Témata ŠVP máme společná, v rámci TVP si každá učitelka vybírá ze společných integrovaných bloků, které mají následně mnoho navrhovaných oblastí, např. BAREVNÁ ZAHRADA má: ovoce, zelenina, barvy podzimu, pole, listí, ježci, plody podzimu,...

6.3 Dílčí projekty a programy

Mateřská škola spolupracuje s místními základními školami - děti před zápisem do 1.třídy školy navštěvují, mají možnost shlédnout výuku.

Celé Česko čte dětem – od podzimu 2020. Cílem je vzbudit u dětí zájem o knihy, poskytnout každoenní příležitost ke kontaktu s písmem, chránit děti před závislostí na televizi, počítačích, rozvíjet jazykové dovednosti u dětí, slovní zásobu

Recyklohraní – od dubna 2021. Cílem projektu je prohloubit u dětí znalosti v oblasti předcházení vzniku třídění a recyklace odpadu a umožnit dětem osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

7 Systém evaluace

VNITŘNÍ EVALUACE			
Oblast hodnocení „CO“	Způsob hodnocení „PROSTŘEDKY“	Časový plán „KDY“	Odpovědnost „KDO“
1) Soulad RVP a ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> ● sledování ● hodnocení ŠVP ● porady ● rozhovory 	průběžně průběžně na poradách průběžně	ředitelka ředitelka všichni všichni
2) pedagogové	<ul style="list-style-type: none"> ● pozorování ● hospitace ● kontrola třídní dokumentace ● kontrola prac.doby a plnění povinností ● dotazníky 	průběžně dle plánu 1x měsíčně průběžně 1x ročně v červnu	ředitelka ředitelka, ved.uč. ředitelka ředitelka, ved.uč. všichni
3) výchovně vzdělávací proces	<ul style="list-style-type: none"> ● hospitace ● diagnostika dětí ● evaluace TVP ● porada ● pozorování 	dle plánu průběžně průběžně, porada 5x ročně průběžně	ředitelka, ved.uč. všichni všichni ředitelka všichni
4) podmínky ke vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ● pozorování ● rozhovory ● dotazníky pro 	průběžně průběžně 1x ročně v červnu	všichni všichni všichni

	zaměstnanci ● dotazníky pro rodiče	1x za 3 roky	ředitelka
5) výsledky ve vzdělávání	● portfolia dětí ● pozorování ● diagnostika	průběžně průběžně průběžně	všichni všichni všichni
VNĚJŠÍ EVALUACE			
1) spolupráce se zákonnými zástupci	● dotazníky ● akce školy ● konzultace ● komunikace ● třídní schůzky	1x za 3 roky dle potřeby dle zájmu rodičů průběžně červen – noví rodiče září – Školní řád před zápisem do ZŠ	ředitelka všichni všichni všichni ředitelka, ved.uč. ředitelka učitelky ve třídě
2) spolupráce s jinými orgány, školami, PPP, DDM, atd.	● komunikace ● dopravní hřiště ● dotazníky (odklad povinné školní docházky) ● společné akce (odloučená prac.) MŠ Gemerská)	dle potřeby po dohodě před vyšetřením dítěte po dohodě	všichni ředitelka třídní uč.(posílá řed). ředitelka, ved.uč.